

Digues, foll Ramon/ 6

LA POESIA LUL·LIANA

Ponç Pons
Poeta

L'immens corpus literari del genial mallorquí Ramon Llull té un important apartat dedicat a obra rimada d'un clar prop3sít didàctic, divulgatiu, missional.

El ja ha confessat que escriu en romanç, és a dir, en català, perquè el puguin entendre els llecs que no saben llatí ni àrab i el que pretén rimant versos, de vegades molt prosaics, és que els possibles lectors recordin, memoritzin, el que vol ensenyar.

Un recurs mnemotècnic.

Llull, de jove, havia estat un trobador profà i, després de la seva conversió, intenta ser-ho diví.

Amb una certa propensió a fer rimes, fins i tot en la prosa, ell en el fons aspirava a ser el Joglar de Valor que, retirat del món, surt al seu llibre «Blanquerna».

El geni de Llull sempre és desbordant i entre les seves obres rimades (algunes no del tot poètiques) cal destacar «Lògica del Gatzel» que, com el títol indica, és un fred tractat de lògica, «Medicina de pecat», que ell mateix presenta com un euctuari ple de remeis per ser un bon cristià, i «Cent noms de Déu», tractat teomàstic on es disculpa d'entrada «si en alguns versos ha mais síl·labes que en altres» i diu amb una provocadora audàcia que en aquest llibre «ha millor matèria que en l'Alcorà».

Altres obres rimades són «Plant de Nostra Senyora Santa Maria», un tema tòpic de l'època, on relata, amb moments de gran fervor teatralera, la passió de Jesús a través de la Verge, i «Lo Concili», escrit durant el viatge que fa de París a Viena per prendre part en les sessions del Concili de 1311 i on, com si fos una cançó de croada, va repetir: «Senyor Déus: pluja/ perquè i mal faja/ car pecat pujat».

Més empès i motivat per la intenció religiosa que la poètica, ell no cercava

l'exhibició personal d'una art que considerava profana i en molts de casos pecaminosa, sinó que volia fer arribar el seu missatge al major nombre possible de persones per dur-les al camí de Déu, salvar les seves ànimes i convertir tot el món.

➔ **MÉS QUE EN QÜESTIONS** d'eufonia o de recursos literaris, creu que la bellesa del mot depèn del seu significat i per ell la paraula més polida és «Jesus-crist».

Ja s'ha estudiat, analitzat i valorat molt la perfecció formal de la seva prosa, sempre capaç d'impecables, ben travades subordinades i d'una rica invenció lèxica. És com si Llull, que com a bon filòsof interessat per la gramàtica arriba a fer discutir els temps verbals entre si al seu Arbre de Ciència, ens hagi donat la prosa catalana feta, aclarida, neta, depurada, matisada i apta fins i tot per a la seva màxima expressió, la Literatura.

Tothom sol coincidir que el seu llibre més poètic és el «Llibre d'Amic e Amat», però pel que fa a la poesia més personal, pròpiament lírica, crec que té dos grans poemes on dona la mesura exacta de la seva qualitat.

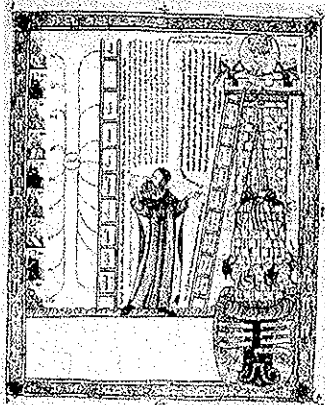
Un és «Lo Desconhort», que neix d'un dolgut desànim davant la negativa del Papa a tirar endavant la seva empresa evangelitzadora.

Qualificat de foll i de fantàstic, en el sentit d'alienat, boig, pels seus coreligionaris, Llull no era prou conscient de les enormes dificultats que comportaven els seus desorbitats projectes.

Després d'algunes referències autobiogràfiques i «en així eu estant en melancolia», assistim a l'encontre que té en un bosc amb un ermità que li remou la consciència «perquè fa gran pecat qui en son cor reté/ ira ne conhort...».

Vehement i agosarat, Llull s'atreveix a afirmar que si Jesús no l'ajuda «tort faria e pecat» i, emprant les tècniques dialogades dels debats trobadorescos, exposa tots els aspectes del seu ideari teològic i exclama abatut: «Que res no veig ni aug d'on me venga confort».

Altre gran poema és «Cant de Ramon», un intens autoretrat que escriu

quan té gairebé 70 anys i on repassa tota la seva trajectòria vital i espiritual. La presentació ja és entenedidora: «Són hom vell, paubre, menyspreat/ no hai ajuda d'home nat», el nus, una ferida en carn viva: «Poc són conegut e amat», i el desenllaç, un desig final vibrant, commovedor: «Vull morir en pèlag d'amor».

Home abrandat i dotat d'una tan extraordinària vitalitat que el va fer

viure més de 80 anys, la seva passió escriptora és d'una ferria voluntat demiúrgica i la seva varietat temàtica, pròpia d'un geni universal.

Llull és un autor cabdal, fonamental, de la gran Literatura i es mereix ser conegut, estimat i valorat per la seva immensa aportació al món de la Cultura.

Conscient que la paraula és un mitjà imperfecte per comunicar-se, va escriure una de les frases, per a mi, més belles de la història: «Si no ens entenem per llenguatge, entenem-nos per amor».

Un amor que, encarnat en fets, respecti el dret a existir de la llengua que ell va fundar, la catalana, i humanitzi, més solidari, poètic, el nostre món.

Ad Maiorem Dei Gloriam...

Tribuna

LA DECISIÓN DEL PSOE

Cayetano González

Es lo que a veces tiene la política. Cuando has cosechado los peores resultados de tu historia -que eso han sido los 85 diputados obtenidos por el PSOE de Pedro Sánchez el pasado 26-J- sin embargo, la aritmética parlamentaria te endosa la responsabilidad de permitir o no, dependiendo del sentido de tu voto en la sesión de investidura, la formación de un gobierno liderado por la fuerza política y por el candidato, el PP de Rajoy, que te ha sacado 52 escaños y 2,5 millones de votos de diferencia. Será en los próximos días cuando la dirección del PSOE tenga que tomar una decisión que sea cual sea, tendrá un carácter trascendente e importante para el futuro no solo de los propios socialistas sino del país.

Tienen razón los dirigentes socialistas cuando en los días posteriores a las elecciones se han quejado del hecho de que el foco de atención informativa se haya puesto sobre ellos en mayor proporción que sobre el partido ganador, que es a quien corresponde mover ficha para la conformación del próximo gobierno. Pero como decía antes, la aritmética parlamentaria, como consecuencia de los resultados electorales, no entiende de esas sutilezas y el hecho cierto es que o el PSOE se abstiene en la votación de investidura de Rajoy, o este tendrá muy complicado ser presidente del Gobierno. Por lo tanto, el dilema socialista a día de hoy es ese: facilitar con su abstención la investidura del candidato popular o correr el riesgo de ir a unas terceras elecciones.

Porque es perfectamente entendible que el PSOE no contemple, le ofrezcan lo que le ofrezcan, un gobierno de gran coalición con el PP. Tras tener, repito, los peores resultados de su historia, lo que dicta el sentido común es irse a la oposición y desde ese lugar, reconstruir con tiempo el proyecto político e ideológico que ha gobernado en España durante veintinueve de los treinta y nueve años transcurridos desde las primeras elecciones democráticas en 1977.

Y como resultaría descabellado la hipótesis de que tras una supuesta fallida investidura de Rajoy, el PSOE intentara un gobierno con Podemos y los independentistas catalanes de ERC y CIU, la única decisión importante que tiene que tomar en los próximos días es: o abstenerse para facilitar la investidura de Rajoy y a continuación irse a la oposición, o jugar con el fuego de unas terceras elecciones dentro de unos meses. Este último escenario, que hipotéticamente nadie lo quiere, si a alguien perjudicaría en caso de producirse sería a aquellos que habiendo estado en su mano, no han hecho nada por impedirlo. Me temo que el PSOE, en ese supuesto, tendría muy complicado explicar por qué no dejó gobernar a quien ganó con bastante margen de distancia sobre los demás las elecciones.

OLORS

Climent Sabater

És sabut que a Ciutadella, durant mig any xerrem del Sant Joan passat i mig any del proper. Toca xerrar del que hem passat idó. Tot i la massificació i el perill de que pugui «mori d'èxit», encara te molta capacitat de deixondir sentiments, de fer arrufar sa pell. La meva filla viu fora. I enguany no pot viatjar. Amb les noves tecnologies, es poden transmetre imatges i sons casi en

directe. He pogut enregistrar moments molt emotius i enviar-los a la meva filla. Gràcies a la tècnica, podem gravar fàcilment el silenci respectuós de mil persones, previ al primer toc de flabiol i com esclata l'alegria en aquell precís moment tan esperat; la plasticitat de l'estampa que ofereix un cavall en quietud i ben adornat (i el seu cavaller) i el so que fa quan renilla; el moment intens de mantenir-te al pas de un cavall que es retira i el so singular que fan les seues potes a un carrer estret de Ciutadella o el tendre moment en que la meva neta fa una capadeta. La meva filla me deia satisfeta: es com si fos allà. Vaig assolir l'objectiu de transmetre imatges i sons

amb rapidesa i prou representatius de moments claus de Sant Joan. Però la tècnica té limitacions: no es poden transmetre oïdors. I la barreja d'oïdors de cavalls suats (i de persones), dels seus excrements (no poden evitar-ho), de la pols (diuen que la pols de Sant Joan cura tots els mals), de la sorra (un temps era de platja) que hi ha a punts determinats perquè els cavalls no rellisquin, forma part de la Festa. És un aroma característic. I açò no es pot transmetre. És impossible, per ara. La meva filla ho sap, però no diu res. L'any que ve serà diferent.

www.tinguempau.blogspot.com.es